

STRATEGIPLAN

FOR

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING

2012-2015

Vedtatt på hovedstyrets møte 8. desember 2011

INNHOOLD

Innledning.....	3
Utfordringer	3
Hovedmål og strategiske virkemidler.....	4
Hovedmål 1: Kunnskapsleverandør	4
Strategi	4
Hovedmål 2: Samfunnsaktør	4
Strategi	4
Hovedmål 3: Foreningen	4
Strategi	4
Vedlegg.....	5
1 Status og utfordringer på de kommunaltekniske fagområdene	5
2 Status og utfordringer for organisasjonen	7
3 Aktuelle virkemidler.....	13

INNLEDNING

Visjonen *NKF – Kunnskapsdeling for et bedre samfunn*, gir retning for foreningens arbeid.

Det er en rekke utfordringer på de kommunaltekniske fagområdene og for NKF som organisasjon. Strategiplanen¹ svarer på utfordringene gjennom virkemidler i forhold til hvert av foreningens tre hovedmål.

Planen gjelder for perioden 2012-2015. Planen revideres hvert andre år på årsmøtene, og grunnlaget for revisjonen legges i samråd med leder- og samhandlingsmøtene hvert år.

UTFORDRINGER

Sentrale utfordringer på de kommunaltekniske fagområdene²:

- Kommunene har utfordringer i forhold til samordning på tvers av fagområdene
- Mange kommuner har store vanskeligheter med å rekruttere fagpersonell og opprettholde tilstrekkelig kompetanse

Sentrale utfordringer for NKF som organisasjon³:

- NKF skal ha økt fokus på samordning på tvers av fagområdene i kommunene
- Det er behov for mer engasjement blant medlemmene, rekruttering blant yngre kommunalteknikere og flere medlemsfordeler

---

¹ Strategien omfatter områder der det er nødvendig med utvikling på tvers av organisasjonen. Hver enkelt organisatorisk enhet tar utgangspunkt i planen, og utarbeider mål, strategier, tiltak og planer som svar på utfordringer innen de enkelte fagområder.

² Vedlegg 1 *Status og utfordringer på de kommunaltekniske fagområdene*, side 5, gir mer informasjon.

³ Vedlegg 2 *Status og utfordringer for organisasjonen*, side 7, gir mer informasjon.

HOVEDMÅL OG STRATEGISKE VIRKEMIDLER⁴

HOVEDMÅL 1: KUNNSKAPSLEVERANDØR

Vi bidrar til økt kunnskap innen alle kommunaltekniske områder.

STRATEGI

I løpet av strategiperioden skal vi:

- Videreutvikle eksisterende og etablere nye kurs og seminarer
- Videreutvikle eksisterende og etablere nye nettverksgrupper
- Videreutvikle diskusjonsforumet
- Tilby IKT-baserte verktøy på prioriterte områder

HOVEDMÅL 2: SAMFUNNSAKTØR

Vi bidrar til at samfunnsutviklingen baseres på et kommunalteknisk helhetssyn.

STRATEGI

I løpet av strategiperioden skal vi:

- Utvikle eksisterende organisasjon til bedre å ivareta helhet og samordning på tvers av fagområdene i kommunene
- Utvikle NKF ledelse til å ivareta oppgaver innenfor miljø, klima, risiko/sårbarhet
- Utvikle samarbeidet med KS og aktuelle direktorater for å få større gjennomslag

HOVEDMÅL 3: FORENINGEN

Vi representerer den ledende og samlende forening på de kommunaltekniske områdene.

STRATEGI

I løpet av strategiperioden skal vi:

- Bli en attraktiv medlemsorganisasjon for alle aldersgrupper
- Bedre ivareta de tillitsvalgtes behov for samhandling
- Ivareta medlemmenes behov for informasjon og kunnskap om foreningen
- Styrke lokalavdelingene gjennom regionalisering og fokus på VA/infrastruktur

⁴ NKF benytter, eller kan benytte en rekke virkemidler/tiltak for å nå organisasjonens mål. Tabellen på side 13 gir en oversikt over de viktigste, og viser hvordan de kan bidra til å nå ett eller flere av foreningens hovedmål. NKF skal først og fremst satse på de virkemidlene der foreningen har sin styrke. Dette bidrar til å sikre foreningens økonomi. I tillegg kan det tas i bruk nye virkemidler etter behov.

Vedlegg 1 *Status og utfordringer på de kommunaltekniske fagområdene*, og vedlegg 2 *Status og utfordringer for organisasjonen*, gir bakgrunnsinformasjon for forståelse av hovedmålene og de strategiske virkemidlene. Strategien gir svar på de mest sentrale utfordringene.

1 STATUS OG UTFORDRINGER PÅ DE KOMMUNALTEKNISKE FAGOMRÅDENE

Det er flere samfunnsmessige utfordringer og utviklingstrekk som har betydning for hvordan NKF skal innrette organisasjonen best mulig.

Miljø, klima, energi og infrastruktur

Klimaendringene setter nye krav til blant annet arealplanlegging, bygningers utforming, dimensjonering av VA-nettet, håndtering av overvann og sikring av veger mot skred og flom.⁵

Kommunene spiller en svært viktig rolle i arbeidet med energiomlegging og effektivisering av energibruken i Norge, og for å nå nasjonale mål om reduksjon av klimagassutslipp. Kommunen opptretr som planmyndighet, og den forvalter også egen bygningsmasse. Alle kommuner pliktet å utarbeide en energi- og klimaplan innen 1. juli 2010, og praktisk talt alle har dette på plass.

Grunnen under og langs kommunale veger har blitt stadig viktigere pga nedlegging av kabler til bredbånd med mer. Det er en rekke ulike aktører i virksomhet, i tillegg til kommunens egne enheter. Det er ofte behov for å samarbeide på tvers av flere fagenheter (veg, utemiljø, vann og avløp, everk) og med private aktører.

Miljø, klima, energi og infrastruktur i grunn bør vurderes under ett da dette er viktige ledelsesoppgaver som går på tvers av fagområdene. De fleste kommuner mangler en enhet som kan ivareta dette ansvaret.

Organisering og rekruttering

Resultatenheter

De fleste kommuner har omorganisert fra teknisk etat med én leder til resultatenheter for de enkelte virksomhetsområdene. Organiseringen innebærer at de fleste kommuner mangler en enhet som kan ta ansvaret for helhet og samordning på tvers av fagområdene. Noen kommuner går tilbake til etatsmodellen, men resultatenheter dominerer fortsatt bildet.

---

⁵ Se [NOU 2010:10 Tilpassing til eit klima i endring](#). Sitat fra mandatet: "Utvalget skal utrede hvilken risiko klimaendringene representerer for natur og samfunn. Utvalget skal redegjøre for hvilke geografiske områder, næringer og samfunnsområder som er mest utsatt for negative konsekvenser av klimaendringene. Konsekvensene skal utredes med særlig fokus på menneskers helse og sikkerhet, fysisk infrastruktur og bygninger, næringsliv, naturmiljø og primærnæringer. ...Denne utgreiinga er den første systematiske og heilskaplege gjennomgangen av kor sårbart det norske samfunnet er i eit endra klima og dei høva det har til å tilpasse seg klimaendringar. Utvalet ser utgreiinga som første steg i eit kontinuerleg, langsiktig og heilskapleg arbeid for klimatilpassing i Noreg."

Kommunale og interkommunale selskaper

Mange kommuner organiserer deler av virksomheten gjennom kommunale og interkommunale selskaper, for eksempel på områdene avfall og gjenvinning, bygg og eiendom, veger og uteområder og vannforsyning av avløp. Dette krever ofte store utbygginger, med behov for godt samarbeid på tvers av områdene både innen og mellom kommuner. Organiseringen i foretak og interkommunale selskaper, innebærer at lokalpolitikerne i en viss grad gir fra seg styringsmekanismene.

Private aktører

Mange kommuner setter ut deler av tjenestespekteret til private aktører, for eksempel innenfor renovasjon, og drift og vedlikehold av veger og uteområder. Kommunen har fortsatt ansvaret for kvaliteten på tjenestene, og trenger god kunnskap som bestiller.

Større og færre kommuner

Utviklingen går mot større kommuner eller større utførende enheter, enten gjennom samarbeid mellom kommunene eller gjennom kommunesammenslåing. Spesielt for de minste kommunene er det sannsynlig at det skjer endringer i løpet av få år.

Rekruttering

Mange kommuner, og spesielt de små, har store vanskeligheter med å rekruttere fagpersonell og opprettholde tilstrekkelig kompetanse. Dette kan gå ut over kvaliteten på tjenestene.

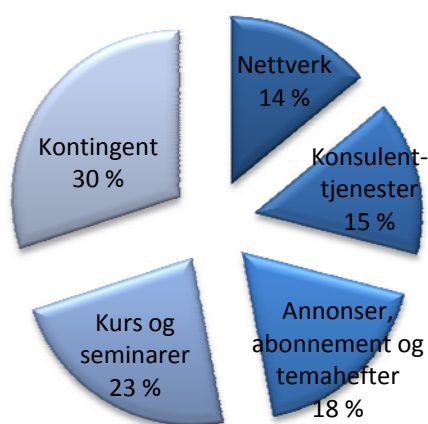
2 STATUS OG UTFORDRINGER FOR ORGANISASJONEN

Vedlegg 2 har en gjennomgang av økonomi, alle organisatoriske enheter, tverrfaglige aktiviteter og NKF som organisasjon.

Økonomi

Foreningen skal alltid fokusere på at det må være et bærekraftig økonomisk grunnlag for virksomheten. Hovedpostene for netto inntekter i 2010 fordeles slik i prosent:

Fordeling av foreningens inntekter i 2010

NKF er sårbar for konjunktorendringer og konkurranse, men andelen "sikre inntekter" er økt fra 2010 etter prisøkning på kontingent og nettverk. De faste kostnadene pr mnd er om lag 600 tusen, og er redusert med 100 tusen fra 2010.

NKF byggesak

Forumet har en sterk posisjon i forhold til ledere og saksbehandlere innenfor kommunal byggesak, og til dels i forhold til private aktører (ansvarlige søkere). Posisjonen ivaretas gjennom kurs, seminarer og nettverksgrupper (som dekker store deler av landet).

Forumet opererer som samfunnsaktør: Det er for andre gang utarbeidet en folkevalgtopplæring i forbindelse med plan- og bygningsloven. Det avgis hørings svar på aktuelle områder, og forumet opplever at argumentene til dels får gjennomslag.

Forumet bidrar positivt til foreningens totaløkonomi.

NKF plansak

Forumet er lite, men har likevel en relativt sterk posisjon i forhold til plansegmentet i kommunene. Posisjonen ivaretas gjennom tett samarbeid med NKF byggesak, og gjennom seminarer.

Forumet opererer som samfunnsaktør: Det er for andre gang utarbeidet en folkevalgtopplæring i forbindelse med plan- og bygningsloven. Det avgis hørings svar på aktuelle områder, og forumet opplever at argumentene tildels får gjennomslag.

Forumet bidrar positivt til foreningens totaløkonomi.

NKF bygg og eiendom

Forumet har en sterk posisjon i forhold til anskaffelser, styring av kommunale byggeprosjekter samt innen forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale bygg og eiendommer. Posisjonen ivaretas primært gjennom virksomheten i 48 nettverksgrupper som dekker ca. 80 % av den kommunale eiendomsmassen i Norge.

Forumet tilbyr også kurs og konferanser, både i egen regi og i samarbeid med andre sentrale aktører.

Forumet deltar også aktivt i å utvikle ny kunnskap ved å gjennomføre ulike prosjekter, fortrinnsvis i samarbeid med andre. Forumet er også høringsinstans og en aktiv deltaker i forhold til regelverk, standardiseringsarbeid osv.

Forumet har også utviklet et IT-verktøy for å registrere tilstanden på bygningsmassen, ivareta internkontroll samt kommunisere resultatene til folkevalgte og andre grupper som ikke er teknisk kyndige. Systemet holdes à jour gjennom et godt samarbeid med Helsedirektoratet, Arbeidstilsynet, Brannvernforeningen, DSB osv. Web-versjonen av programmet er finansiert av Statens Bygningstekniske etat gjennom KoBe-programmet. Forumet har eieransvar og driftansvar for IT-verktøyet.

Forumet opererer i stor grad som samfunnsaktør, og har et utstrakt samarbeid med andre statlige etater, KS, departementer og direktorater.

Forumet bidrar positivt til foreningens totaløkonomi.

NKF ledelse

Forumet har få medlemmer og en svak posisjon i forhold til ledersegmentet i teknisk sektor. Posisjonen ivaretas gjennom kurs og seminarer, men opplever relativt liten oppslutning. Årsakene er flere, men den viktigste er kanskje at det er stort tilbud fra kommersielle aktører. I tillegg vil en del ledere innenfor de andre områdene der vi ha fagfora, heller velge disse som arena for sitt engasjement.

Forumet opererer i liten grad som samfunnsaktør.

NKF veg og trafikk

Forumets posisjon har vokst noe de siste årene. Posisjonen ivaretas gjennom et årlig seminar og etablering og drift av nettverksgrupper (startet i 2007, og rundt 80 kommuner er med).

Forumet opererer i en viss grad som samfunnsaktør gjennom avgivelse av hørings svar, men opplever lite gjennomslag.

Vegforum for byer og tettsteder (VBT) er en frittstående gruppering for større byer og tettsteder. De fungerer på mange måter som en nettverksgruppe, og i enkelte tilfeller velger medlemmene ikke å være med i NKF's grupper pga kapasitetshensyn.

NKF veg og trafikk bidrar positivt til foreningens totaløkonomi.

NKF lokalavdelinger

Lokalavdelingene har ansvar for lokal nettverksbygging på tvers av faglige skillelinjer. Det er fire avdelinger med noen aktiviteter pr i dag: Buskerud-Telemark-Vestfold, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag.

Det er tendenser til regionalisering og større enheter (Buskerud, Telemark og Vestfold, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag).

Det er lite samarbeid mellom og felles arenaer for lokalavdelingene. Det er også lite samarbeid med fagfora.

Avdelingenes marked har gradvis blitt opptatt av fagfora, nettverksgrupper, andre organisasjoner og kommersielle aktører, og det er ingen klar strategi i forhold til hvilke områder avdelingene bør satse på og hva slags rolle de skal ha i framtidens NKF.

Avdelingene er økonomisk integrert i NKF fra 2011, men har en særavtale der ev overskudd fra arrangementer øremerkes den aktuelle avdeling.

Sekretariatets bistand til avdelingene belastes med en fast sats (selvkost) pr deltaker til kurs og seminarer, mens øvrig bistand ikke belastes.

Internasjonalt arbeid

NKF engasjerer seg internasjonalt for å dele og motta erfaringer og kunnskap med andre foreninger og land på de kommunaltekniske fagområdene.

NKF har tre internasjonale kontaktpunkter:

Nordisk Kommunalteknisk Samarbeidskomité (NKS)

Består av Norge, Sverige, Danmark, Finland, Island og Estland. NKF har formannskapet og er ansvarlig for møtene i 2012 og 2013 (to pr år). Det utveksles erfaringer og synspunkter på møtene. Det gjennomføres ingen konkrete prosjekter. Representanter for de enkelte landene inviteres til foreningenes årsmøter, og NKS-møtene legges gjerne i sammenheng med disse.

International Federation of Municipal Engineering (IFME)

Det blir avholdt verdenskongress hvert tredje år. Den neste er i Helsinki, Finland i 2012, med temaet "Plan, design, construct and maintain... for a better future". IFME har lite gjennomslag som samfunnsaktør.

The Consortium of European Building Control (CEBC)

CEBC⁶ består av land som er medlem av EU. Norge er med i organisasjonen i kraft av EØS-avtalen.

---

⁶ Fra vedtektene: "CEBC is based on the Directives and Regulations issued by the European Union concerning all topics related to buildings, building products, building standards, professions or regulations about professions."

Tverrfaglige aktiviteter

Tidsskriftet

Tidsskriftet Kommunalteknikk og nettstedene kommunalteknikk.no og nkfnnett.no er organisasjonens hovedkanaler for fysisk og elektronisk informasjon til, og kommunikasjon med medlemmer og andre målgrupper.

Tidsskriftet dekker alle de kommunaltekniske fagområdene, men har en hovedvekt på vann og avløp (en av tre artikler i 2010). Tidsskriftet er markedsledende på VA-området, og annonsemengden er dominert av VA-bransjen.

Tidsskriftet bidrar positivt til foreningens økonomi.

Kommunalteknikk.no og nkfnnett.no

Nettstedene endret utseende og til dels innhold i 2010. Kommunalteknikk.no og Nkfnnett.no (diskusjonsforumet) har i stor grad felles layout. Alle annonser publiseres parallelt på nettstedene.

Kommunalteknikk.no dekker alle fagområder, men i praksis publiseres mest på områder vi har fagfora, og på lokalavdelingene.

Diskusjonsforumet har 2450 registrerte brukere pr oktober 2011. Alle fra offentlig virksomhet kan være brukere. Tjenesten er gratis. Forumet dekker alle fagområder, men over tid har innleggene vært dominert av bygg og eiendom og veg og trafikk.

Nettstedene bidrar positivt til foreningens økonomi.

Miljø & Teknikk / Kommunalteknikk

Messen Miljø & Teknikk / Kommunalteknikk eies i fellesskap av KS og NKF, og ble gjennomført for 19. gang i 2010. Arrangementet består av en fagutstilling, seminarer og konkurranser. Utstillingen dekker i prinsippet alle kommunaltekniske fagområder, men vann og avløp har blitt stadig mer dominerende.

De siste messene har hatt en nedadgående trend mht antall utstillere og besøkende. Den neste messen er i 2013, og messestyret bestående av representanter for KS og NKF satser mye på å revitalisere messen, blant annet gjennom valg av Telenor Arena som lokalitet, og ved å skape større faglig bredde blant utstillerne.

Messen bidrar positivt til forenings økonomi, både gjennom deling av overskudd mellom NKF og KS, og fordi NKF tradisjonelt har hatt prosjektledelsen.

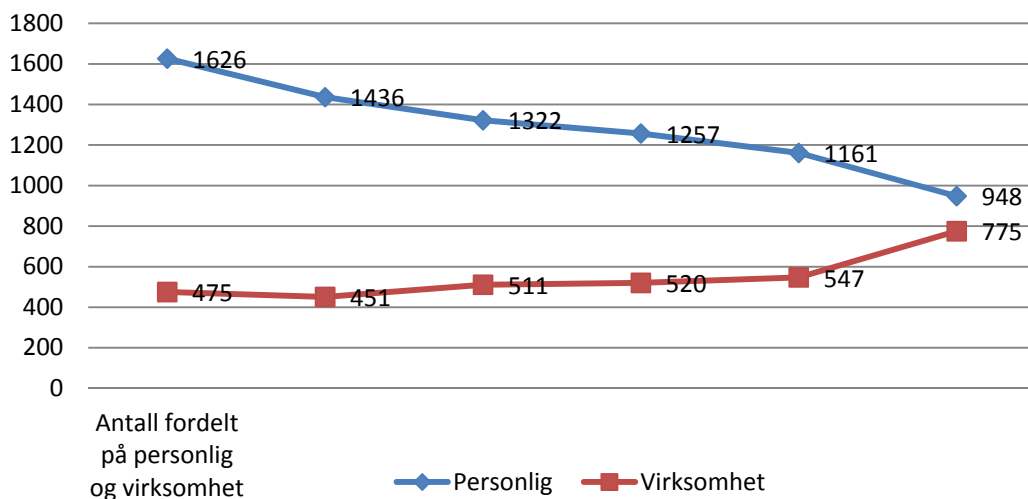
NKF som organisasjon

Fra personlig til virksomhetsmedlemskap

Alle som ønsker det kan bli medlem av NKF. Foreningen har personlig medlemskap og virksomhetsmedlemskap. Medlemskapet er knyttet til et fagforum eller direkte til NKF. Medlemmer av et fagforum er automatisk medlem av NKF. De fleste virksomhetsmedlemmer er kommuner, og en kommune har ofte flere medlemskap.

Tendensen er færre personlige medlemskap, mens antall virksomhetsmedlemskap øker. Det er mulig å registrere inntil fire personer på hvert virksomhetsmedlemskap; gjennomsnittlig er det registrert to personer. Totalt er 2500 personer registrert på personlige og på virksomhetsmedlemskap.

Medlemsutvikling i NKF 2005-10

Lite engasjement

Medlemmene deltar i liten grad på årsmøter i fagfora, lokalavdelinger og/eller NKF. Det er lite engasjement å spore blant vanlige medlemmer, og det er nærliggende å tro at de ikke identifiserer seg i særlig grad med NKF som organisasjon.

Høy gjennomsnittsalder

Leserundersøkelsen 2011 for tidsskriftet Kommunalteknikk, viser at det er svært få lesere under 35 år.

Medlemsfordeler

Medlemmene mottar tidsskriftet Kommunalteknikk 10 ganger pr år. De elektroniske nyhetsbrevene sendes både medlemmer og andre som abonnerer på dette. Medlemmene får lavere pris på foreningens kurs, konferanser og seminarer.

Lite kjent

NKF som organisasjon er kjent blant medlemmer og deltakere på foreningens kurs, konferanser og seminarer, blant samarbeidspartnere og hos myndigheter som mottar høringsvar. Foreningen er stort sett fraværende i samfunnsdebatten, og nærmest totalt ukjent blant vanlige folk.

Foreningens dekning av fagområdene

I prinsippet arbeider NKF i forhold til samtlige kommunaltekniske fagområder. Tabellen oppsummerer i hvilken grad organisasjonen dekker eller har aktiviteter på de ulike områdene:

Fagområder/Dekning	Organisatorisk enhet	Annet	Kommentarer
Administrasjon og ledelse	NKF ledelse	Tidsskriftet Temahefter Nettstedet	Fagforumet har få medlemmer og liten gjennomslagskraft i det totale ledersegmentet. Liten aktivitet i diskusjonsforumet.
Avfall og gjenvinning	(Lokalavd)	Tidsskriftet	Liten aktivitet i diskusjonsforumet. NKF (bygg og eiendom) deltar i programkomiteén til avfallskonferansen.
Offentlige bygg og eiendommer	NKF bygg og eiendom	Nettverksgrupper Tidsskriftet Temahefter Nettstedet Diskusjonsforum IK Bygg web Prosjekter	Godt grep om markedet, i stor grad landsdekkende med nettverksgrupper. Ulike temagrupper. Tilbyr nettbasert verktøy (IK Bygg Web). Diskusjonsforumet benyttes flittig. Samarbeidsavtaler med Difi og Brannvernforeningen.
Brann, sikkerhet og beredskap	(Lokalavd)	Tidsskriftet Samarbeid	NKF (bygg og eiendom) har samarbeidsavtale med Brannvernforeningen.
Byggesak	NKF byggesak	Nettverksgrupper Tidsskriftet Temahefter Temastoff Nettstedet Folkevalgtopplæring	Godt grep om markedet, i stor grad landsdekkende med nettverksgrupper. Konkurrerende fagforum nylig slått seg sammen med NKF byggesak.
Plansak	NKF plansak	Tidsskriftet Temahefter Folkevalgtopplæring Nettstedet	Lite fagforum, men relativ stor gjennomslagskraft. Samarbeider tett med NKF byggesak.
Kart og geodata	(Lokalavd)	Tidsskriftet	Liten aktivitet i diskusjonsforumet.
Utemiljø	(Lokalavd)	Tidsskriftet	Artikler under tema 'Veg og utemiljø' i tidsskriftet. Liten aktivitet i diskusjonsforumet.
Vannforsyning og avløp	(Lokalavd)	Tidsskriftet Messa (Nettstedet) (Lokalavdelingene)	Tidsskriftet er markedsledende på VA-området – et område vi <i>ikke</i> har fagforum. Messa er VA-dominert. Liten aktivitet i diskusjonsforumet. Samarbeidsavtale med Norsk Vann.
Veg, trafikk og samferdsel	NKF veg og trafikk	Nettverksgrupper Tidsskriftet Temahefter Nettstedet Diskusjonsforum	Voksende gjennomslagskraft de senere år. Nettverksgrupper i 80 kommuner. Avtale med Vegforum for byer og tettsteder

3 AKTUELLE VIRKEMIDLER

Tabellen gir oversikt over de viktigste virkemidlene/tiltakene som NKF bruker eller kan ta i bruk, og viser at de kan ha effekt på ett eller flere av hovedmålene:

Virkemidler/Hovedmål	Kunnskapsleverandør	Samfunnsaktør	Foreningen
Nettverksgrupper	x	x	x
Nyhetsbrev	x	x	x
Tidsskriftet	x	x	x
Nettstedet	x	x	x
Diskusjonsforumet (nkfnett)	x		
Sosiale medier	x	x	x
Temahefter og veiledninger	x	x	
Kurs, konferanser og seminarer	x		
Verktøy (IK-Bygg web, folkevalgtopplæringen)	x	x	
Prosjekter (for eksempel KOBE)	x	x	
Konsulentvirksomhet (oppdrag)	x	x	
Samarbeidsavtaler	x	x	x
Høringssvar		x	
Lobbyvirksomhet		x	
Pressemeldinger		x	
Spørreundersøkelser	x	x	x
Internasjonalt arbeid	x	x	x
Utvikling av medlemsfordeler			x
Tiltak for de tillitsvalgte		x	x
Organisatoriske endringer	x	x	x
Profilering og markedsføring	x	x	x